

Anotace

Mořské dno bylo dlouho dobu neprobádanou oblastí a stále o něm nemáme všechny informace. V druhé polovině 20. století umožnil vývoj techniky lepší prozkoumání mořského dna. Byly objeveny podmořské hory, hydrotermální vývěry a další útvary, kolem kterých se vyskytují bohaté ekosystémy, které jsou v dnešní době ohroženy těžbou minerálů, hlubokomořským rybolovem, bioprospekci a hlubokomořským turismem. Většina mořského dna se nachází mimo oblast národní jurisdikce a v současné době neexistuje žádná právní úmluva zaměřená na ochranu této oblasti.

V této práci je vysvětlen pojem biodiverzity, její význam a formy ohrožení. Dále jsou analyzovány hlavní právní nástroje ochrany biodiverzity mořského dna, mezi které patří Úmluva OSN o mořském právu z roku 1982, tzv. ústava oceánu. V době přijetí této úmluvy se teprve rozvíjely činnosti na mořském dně. Úmluva UNCLOS proto reguluje pouze průzkum a těžbu minerálních zdrojů na mořském dně za hranicemi národní jurisdikce, v tzv. Oblasti. Význam Úmluvy UNCLOS pro ochranu mořského prostředí byl tedy omezený. Díky činnosti Úřadu pro mořské dno a Komory pro spory týkající se mořského práva se ochrana mořské biodiverzity zlepšila. Rozhodnutí a Doporučení Úřadu pro mořské dno respektují moderní principy práva životního prostředí, jako je princip předběžné opatrnosti a ekosystémový přístup.

Další významnou mezinárodní smlouvou, které se tato práce věnuje, je Úmluva o biologické rozmanitosti z roku 1992. Ani tato Úmluva se nevěnuje ochraně mořského dna a její ustanovení jsou mírná. Dalšími Úmluvami, které mohou přispět k ochraně biodiverzity mořského dna je Úmluva o mezinárodním obchodu s ohroženými druhy volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin nebo Dohoda o rybích hejnech.

Režim ochrany biodiverzity mořského dna není v současné době dostatečný. Vede se diskuze o podobě budoucího právního nástroje. Za tímto účelem byla v roce 2015 ustavena Valným shromážděním OSN Přípravná komise OSN. Jak vyplývá ze zprávy Přípravné komise, nepanuje stále shoda na některých základních otázkách. V závěru práce je hodnocení současného právního režimu a návrhu budoucího právního nástroje, který vyplývá ze zprávy Přípravné Komise OSN.